

## Obitelj Ožegović

Povijesno Društvo Križevci organiziralo je Međunarodni znanstveni skup *Obitelj Ožegović* održan 15. i 16. studenoga 2012. godine na Kalniku. Cilj skupa bio je istražiti doprinos spomenute obitelji političkom, društvenom i kulturnom životu Hrvatske i ostalih susjednih zemalja. Obitelj Ožegović od Barlabaševca bila je najznačajnija obitelj kalničkog plemstva. Među prvim značajnijim članovima obitelji navode se vojvoda Andrija Ožegović Barlabaševački (1496. i 1526. godine), Nikola Ožegović (branitelj Gvozdanskog 1578. godine) i kraljevski kapetan Ivan Ožegović (1670. godine). Oko 1700. godine Ožegovići iz Barlabaševca sele u Vinarec gdje su rođeni mnogi od najznačajnijih članova te obitelji. Prvi među njima bio je Juraj Ožegović (1737. - 1829.), doktor teologije, župnik i arhiđakon u Gradecu kod Križevaca i župnik u Plješivici. Pavao Ožegović bio je plemićki sudac i podžupan Križevačke županije 1753. godine. Od djece koju je dobio u braku s Kristinom Kanki najznačajniji su Martin, župnik u Koprivnici, Stjepan, protonotar Hrvatskog Kraljevstva i Mirko, senjsko-modruški biskup. Ožegovići su bili vlasnici nekolicine dvoraca od kojih ističem dvorac Bela I. i Bela II. koji još uvijek postoje te dvorac Gušćerovec. Ožegovići su se istaknuli u kulturnom i političkom životu Hrvatske.

Na skupu je bilo petnaest izlaganja na temelju kojih u *Crisu* objavljujemo 14 radova. Rad Tomislava Bogdanovića istražuje prosvjetni i humanitarni rad barunice Ivke Ožegović. U prvom dijelu rada o barunici Ivki Ožegović autor je istražio njezin prosvjetni rad u općim pučkim školama u Koprivnici. Drugi dio rada posvećen je baruničinoj humanitarnoj djelatnosti i angažmanu u raznim humanitarnim organizacijama i društvima. Mira Kolar - Dimitrijević je u svom radu istražila obitelj Ožegović u Koprivnici. Križevački Ožegovići *ušli su u historiografiju, što nije bio slučaj s koprivničkim, premda su bili vrlo značajni i zamjetljivi u političkom, upravnom, kulturnom i socijalnom životu Koprivnice sve do Drugoga svjetskog rata. Ovaj rad posvećen je koprivničkim Ožegovićima,*

tj. Martinu Ožegoviću i njegovim sinovima Dušanu i Miti. Rad Lucije Konfic posvećen je Luciji Ožegović. Autorica u radu obrađuje pojedine aspekte iz života i rada umjetnice na temelju uvida u građu sačuvanu u Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta HAZU-a, osobito njezino djelovanje u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu koje je popraćeno analizom repertoara, uloga i značaja umjetnice za hrvatsku reproduktivnu umjetnost u razdoblju njezinog djelovanja prije, za vrijeme i neposredno nakon Drugog svjetskog rata. S pismima Jozefine Ožegović, majke Metela Ožegovića, pisanim u razdoblju od 1848. do 1855. godine na hrvatskom i njemačkom jeziku upoznala nas je Sofija Koretić. Jozefina Ožegović, tada već udovica, najviše je boravila na svom posjedu u Čanjevu i u Varaždinu, odakle i piše svom sinu. Pisma ocrtavaju Jozefinu Ožegović u različitim društvenim ulogama koje objedinjene prikazuju njenu osobnost u potpunosti. Autorica je u prilogu priložila transkripciju pisama na njemačkom jeziku. Ivan Peklić je, također na temelju pisama, pokušao opisati odnos između Franje Markovića i Metela Ožegovića. U pismima su zastupljene tri teme: privatna, politička i književno-izdavačka. U privatnim pismima najčešće se govori o obiteljskim problemima, o sastancima u Ožegovićevu dvorcu Beli te Markovićevoj pomoći oko utvrđivanja plemstva Ožegovićevih. U pismima koja se odnose na izdavaštvo uglavnom se govori o izdavanju Metelovih djela, a pisma s političkom tematikom rasvjetljavaju nam povijest Neodvisne narodne stranke. Korespondencijom Ivana Ožegovića i Matije Mrazovića poslužila se Đurđica Tinodi kako bi opisala poslovne i obiteljske prilike obitelji Ožegović. Pisma rasvjetljavaju i politički život u Hrvatskoj 70-ih godina. Ivica Zvonar istražio je korespondenciju Metela Ožegovića i Ivana Kostrenčića. Njihova korespondencija ilustrira pojedine događaje, ponajprije one vezane uz njihov privatni život. Pisma u određenoj mjeri pružaju uvid u njihove poslovne i financijske aktivnosti. Ona zorno svjedoče o prijateljskom odnosu izme-

đu Kostrenčića i Ožegovića te pružaju stanoviti uvid u njihovu komunikaciju s pojedinim istaknutim javnim osobama u domovini. Željko Karaula u svojoj studiji analizira važnost korespondencije između đakovačko-srijemskog biskupa Josipa Juraja Strossmayera i hrvatskog političara barona Metela Ožegovića od početka 1850-ih do kraja 1880-ih godina. U prilogu donosi nekoliko pisma iz njihove korespondencije važnih za proučavanje tadašnje političke povijesti Hrvatske. Autori Gordana Đuričić i Ozren Blagec prikazuju život i djelovanje baruna Ljudevita Ožegovića (1841. - 1913.), sina Metela Ožegovića. U radu su opisane njegove obiteljske prilike, gospodarska, politička i humanitarna djelatnost, a najveći dio rada posve-

ćen je njegovu slikarstvu. Ladislav Heka napisao je rad o ulozi Metela Ožegovića u ustavnopravnoj povijesti Ugarske. Autor je na temelju saborskih spisa Ugarskog sabora prikazao stanje u spomenutom Saboru te rasprave Metela Ožegovića glede uvođenja mađarskog jezika kao službenoga. Mile Bogović dao je kratak pregled života senjskog biskupa Mirka Ožegovića, a Agneza Szabo Metela Ožegovića, naglašavajući njegovo značenje u političkom životu Hrvatske. Anžeka Kindlerová je u svom članku donosi pregled hrvatsko - čeških kulturnih i političkih veza u kojima je sudjelovao i Metel Ožegović.

Ivan Peklić